

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 1. Beatæ Mariæ Domus ingenti honore in Galilæa colitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

latim deflorescere videmus : huius vero maiestatem, quod altissimis sit defixa radicibus, cernimus per tot iam sæcula, auctiorem in dies fieri, augustioremque. Sed iam aspirante Deo, Deiparaque, quorum totum hoc opus est, quorumque ope maxime nitimur, rem ipsam ordiamur. Quam quidem eisdem illis fauentibus, non tam scribenti grauem, quam salubrem legenti, ac frugiferam spero futuram. Verum, & si Lauretanae historiae origo haud ferme supra trecentimum annum repetatur; altius tamen arcessenda necessario est; quò tota res à capite, ac fonte liquidius fluat.

*B. Mariæ Domus ingenti honore in Galilæa colitur,
dum Christi fides in Palestina
viget. Cap. I.*

B. Virginis
Domus ab
Apost. con-
secrata.
Anna. Flum.
apud Angel.

NAtalem B. Virginis domum Galilæa Syriae regio olim habuit. Ibi in oppido Nazaretho illa genita, & educata est. Inibi ab ipsa æternus Deus Angelo prænunciante conceptus: & salutaria mortalibus Dei, ac Deiparae vestigia impressa. Nec loci sanctitas, aut ignota pijs hominibus, aut neglecta vnquam fuit. Omnium primum satis constat, eam magnum semper nomen, venerationeque apud Christianos habuisse: et eius venerationis aucthores ipsos fuisse Apostolos: ab his quippe Virginalem domum, seu prodendæ posteris memoriæ, seu Christianæ religionis augendæ studio, rite consecratam. Ex eo igitur tempore, & ipsi Apostoli ingenti eam honore coluerunt, & ab alijs pari religione cultam voluerunt. Apostolorum inde authoritas apud posteros valuit. Cæteræque deinceps ætates certatim cælestis reginæ incunabula, Deique concepti vestigia celebrarunt qua dignum erat religione cultuque. Itaque anno post Christum natum circiter CCC.

(quo

(quo tempore Christiana res, longa pace cuncta refouente, sub tutela Magni Constantini florere cœpit.) D. Helena Augusta domicilium Virginis pereleganti æde decorauit. Nam Palæstinam peragrans (vt Nicephorus tradit) cum loca diuinis rebus nobilitata sacris ædibus adorna-
 ret, *peruenit Nazareth, & salutationis Angelica domo reperta, peramanum inibi condidit templum.* Ex eo, non solum ab Asianis, Afrisque, sed etiam ab Europæis sacra illa loca solito magis celebrari cœpta: & natale B. Mariæ tectum cælesti nuncio, diuinæque sobolis conceptu inclytum à pijs hominibus impensius cultum. Argumento est, quod S. Hieronymus Romanæ Ecclesiæ columen, & B. Paula mulier e prima nobilitate Romana sanctam illam terram iustrantes *Nazareth nutriculam Domini* (vt Hieronymus appellat) adiere. Tenuit hæc religio multa sæcula. Namque etiam anno à Virginis partu circiter D. C. C. cum Hierosolyma Saracenis capta teneretur armis, sacra Syriæ loca, & templum vbi domus erat, in qua Angelus B. Virginem salutauit, à peregrinis Europæis visebatur. Huius rei author est Beda ab illa ætate recens. Neque enim adeo iniqua Hierosolymæ, & in Palæstina Christianorum conditio sub Saracenis erat, vt deinde sub Turcis fuit. Hi quippe anno circiter M. L. Syria, ac Hierosolymis potiti Christianum nomen indignis modis vexare cœperunt. Cuius rei fama Vrbanum II. Pont. Max. ad indicendum nouo instituto sacrum bellum accendit. Quo bello Europæorum, ac præcipue Francorum Principum arma Gothofredi Ducis Lotharingi ductu Hierosolymam, Palæstinamque recepere, anno ferme M. C. Inde quamdiu Hierosolymitanum stetit regnum, viguit, vt cum maxime Sanctorum religio locorum. Inter quæ non postremum locum obtinebant Deiparæ Virginis incunabula. Ergo Tancredus genere Normanus, is cuius egregia virtus sacro bello enituerat, Galilææ præpositus Nazarenam Ecclesiam ingentibus donis coluit. Et eam deinde non magis

A S. Helena templo decoratur.

Niceph. lib. 8. cap. 30.

A S. Hieronymo & B. Paula visitur.

Hier. epi. 27. ad Eustoch. Galil. Tyr. lib. 1. bel. sac.

Beda. de loc. Sanct.

Gal. Tyr. lib. 1.

Idem lib. 3.

Paul. Aem. lib. 4.

Hierosolyma recepta.

Nazarena Ecclesia Metrop. facta.

*Gul. Tyr. li.
9.*

*Iac. Vict.
in descrip. ter-
re sanctae.*

*Gul. Tyr. li.
12. & 13.
P. Aem. l. 5.*

*Paulus Ae-
mil. lib. 4.*

*Paulus Ae-
mil. lib. 6.*

*Paulus Ae-
mil. lib. 7.*

magis opulencia, quam loci sanctitas Metropolim fecit. Harum rerum authorem habeo Gulielmum Tyri Archiepiscopum, qui suppar fuit temporum illorum. Quin etiã huius fere æqualis Iacobus Victriacus Patriarcha Hierosolymitanus tradit, crebro se Nazarethum religionis ergò perrexisse, ac sæpe in aede, vbi ab Angelo salutata est B. Maria, rem diuinam fecisse, ipso anniuersario Angelicæ salutationis die. Per eadem tempora duo nobilissimi sacrorum militum ordines nati, Templariorum, & S. Ioannis, vterque destinatus excipiendis tutandisque præcipue peregrinis sacra illa loca visentibus. Tantumque valuit huius præsidij fama, vt etiam à transmarinis, trãsalpinisque gentibus perinde Natalis B. Mariæ domus celebraretur Nazarethi, vt Hierosolymæ sepulcrum, Bethlemi cunabula Saluatoris. Sed hæc quies parum diuturna. Saladinus Rex Aegypti Balduinum huius nominis Quintum Regem Hierosolymitanum acie victum cepit. Protinus bellum circumferens Hierosolymam, aliasque circa vrbes, & oppida in ditionem suam redegit, anno ferme XC. quam in Christianorum potestatem venerant. Transmiserunt exinde in Syriam, vel ad Hierosolymam recipiendam, vel ad Palæstinæ possessionem retinendam Conradus Cæsar, Philippus II. Franciæ, & Robertus Angliæ reges cum ingentibus copijs. Cæterum siue hostium insidijs, seu fraude locorum, siue ipsorum discordia circumuenti fractique, irritò incepto domos redierunt. Secutus deinde Federicus II. Cæsar, idemque Sicilia rex, & Hierosolymitani regni titulo nitens. Hic Gregorij viiiij. hortatu, impulsuque tandem in Syriam transmisit exercitum. Sed amicitia, ac societate cum Aegypti rege inita, Hierosolymam, aliaque finitima oppida auro, non armis recepit anno circiter M. CC. XXV. maiore vtique fama, quam gloria. Nec diuturna magis fuit, quam gloriosa possessio. Paucis interiectis annis Parthi ab Scythijs, seu Tartaris pulsi suis sedibus, inuaserunt Syriam,

Syriã. Hierosolymam nuper à Federico Cæsare resectã solo
 æquarunt. Igitur Ludouicus viiij. Rex Franciã anno eius
 sæculi XLV. copias in Syriam traicit Christianã rei iam
 labenti opem laturus. Sed omnis conatus tandem ad ir-
 ritum cecidit. Pius Rex potitus claustris Aegypti (Pelu-
 sium olim, tunc Damiatam vocabant) primò multa se-
 cunda prælia cum Aegyptio rege fecit: deinde premente
 lue, cogitur, reddita Damiatam pacem redimere ab hoste.
 Ad vltimum cum minus prospero euentu res gereretur in
 Syria, deportat exercitum. Caterum ante discessum, ne
 gratuita foret Syriaca expeditio; aliquem inde si non bel-
 li, at pietatis fructum referre statuit. Ergo sacra illa Palæ-
 stinã loca perlustrans (vt nonnulli authores sunt) ex Ta-
 bore monte Nazarethum iter intendit. Vt primum B. Ma-
 riã conspexit ædem, strenue equo defilit, procumbit in
 genua: & venerabundus natalem Virginis domum, ip-
 samque salutatur Virginem. Inde ad templum progressus
 pedibus, Dei filium inibi pro hominibus hominem factũ,
 & simul sanctissimam eius parentem enixius veneratur,
 colitque. Et aderat Gabrielis Archangeli nuncio, Deo-
 que à Virgine concepto sacer, ac solemnis dies. Itaque
 pius Rex (vt eum loci sanctitas, ac sua pietas admonebat)
 pridie pane dumtaxat, & frigida ieiunat, cilicio quidem
 ad carnem indutus. Festo autem die rem diuinam solem-
 ni carimonia, regioque apparatu celebrari iubet. Sub
 sacrificium in augustissima Deiparæ cella sacrosanctam
 Eucharistiam sumit, magna lacrymarum vi, ingentique
 religione perfusus. Rarum vtique Christianã pietatis in
 Rege præsertim, ad posteros documentum. Ex quo con-
 iectari licet, quanto in honore, vel illa tempestate fuerit
 sanctissima Virginis Domus. Nec vero discessu Ludouici
 Regis extinctum est Christianum nomen, Sanctorumque
 locorum cultus in Syria. Templarij enim adhuc in fide,
 & officio manebant: & transmarinis subinde auxilijs ful-
 ti summa ope tutabantur sacræ terræ reliquias. Verum
 enim

Paul. Aem.
lib. 7.

S. Ludouic.
Domũ Vir-
ginis venera-
tur.

Iodoc. Clitov.
Ser. de S. Lu-
dou.

S. Antonin.
par. 3.
Paul. Aem.
lib. 8.
Io. Vill. li. 7.

enim vero simul gliscentibus in Italia civilibus bellis, ex funestis, Velforum Gibellinorumque factionibus; simul Angliæ, Franciæ, Aragoniæ regibus ad arma ruentibus, destituta ab Europæis, concussa à barbaris Christiana res in Syria ad vltimum concidit. Aegypti quippe Rex Christianorum Principum dissensionem, suam occasionem ratus Tripolim vi cepit, diruitque. Inde Ptolemaidem celeberrimam, frequentissimamque Phoenicis urbem, quæ sola iam in Palæstina pro Christianis stabat, obsedit: tandemque expugnatam ferro, flammaque deleuit. Et extitit in barbaris insigne Christiani nominis odium. Ciues ad vnum cæsi: muri, ac tecta solo æquata: ad hæc ipsa quoque moenium fundamenta eruta, vt ne vestigium quidem Christianæ rei extaret in Syria. Ita demum amissa Ptolemaide, pulsi in perpetuum (vt videmur) Palæstinæ possessione sumus, anno à Virginis partu M. CC. XCI. Ex quo indigenæ Christiani partim dilapsi è Syria, partim, vt fit, in dominorum mores prolapsi. Exteri porro, ac peregrini terrore Turcici furoris (nisi auro via aperiatur) exclusi. Ac suprema illa clades veterem sacrosancti sepulcri, quod primas religionis tenebat, cultum haud penitus aboleuit. Inuitat peregrinos opportunitas Hierosolymæ urbis olim regiæ, nunc præcipuæ. cuius propinquitas Christi cunabulorum quoque celebritati fauet. At natalem Deiparæ domum in Galilæa sitam interualla locorum, ac deuia itinera, telis barbarorum infesta haud quaquam aduenarum religioni opportunam faciebant. Quæ causa admirandi, & post hominum memoriam ad eum diem inauditi miraculi fuit.

*Amisso cultu in Galilæa, diuinitus asportatur
in Dalmatiam. Cap. I I.*

NAm cum neque ab indigenis, neque ab exteris populis debitus sacrosanctæ cellæ honos haberetur,
non